

מה לעשות עם עודפי הגז

יוסי הולנדר

עיקרי ההמלצות

- לא לאפשר יצוא, עד מיצוי השימושים בשוק המקומי והאזורי (בהיקף של 30 BCM לפחות)
- להחליף את מרבית יבוא הנפט בגז או בתוצריו
- לבחון את גבול השימוש בגז בשוק החשמל
- לארגן מחדש את משק המים תוך ניצול משאבי הגז

משק החשמל - 2010

המכון הישראלי
לתכנון כלכלי

פחם בלבד	גז בלבד	החלפת נפט בגז	עלות יחסית	ייצור חשמל	עלות	דלק
מליוני ש"ח			ש"ח/קוט"ש	מליוני קוט"ש	מליוני ש"ח	
5,105	-	3,116	0.09	34,243	3,116	פחם
-	7,855	3,060	0.14	20,527	2,874	גז טבעי
-	-	-	1.31	840	1,098	סולר
-	-	-	0.48	492	236	מזוט
5,105	7,855	6,177		56,102	7,324	סך הכל
2,219	(531)	1,147				חיסכון

המכון הישראלי
לתכנון כלכלי

□ החלפת שארית הנפט בגז תחסוך למשק יותר ממליארד ש"ח בשנה

- לבחון את גבול השימוש בגז בשוק החשמל
- עלותו הישירה גבוהה מעלותו הישירה של הפחם (עד 5 מיליארד ש"ח בשנה בעשור הבא)
 - קשיים באכסון ארוך טווח של גז, במיוחד לאור הסיכונים הבטחוניים

□ שמירת דואליות מקורות במרבית כושר הייצור

יצוא?

- הגז הישראלי יהיה בין היקרים ביותר בעולם
- מגמת המחירים בשוק היא כלפי מטה
- תחרות עם צינורות לאירופה, shale בפולין, גז זול מהמפרץ ומאוסטרליה למזרח
- הערך המוסף למשק הישראלי הוא אפסי. התועלת של האלטרנטיבות גדולה בהרבה

שוק המים

- עלות ליטר מים מהמוביל הארצי (כנראה) גדולה ממחיר ליטר מים מותפלים (לפחות 4% מצריכת החשמל)
- מוצע לבחון את שיעורי השאיבה במוביל הארצי והחלפתם במים מותפלים (בגז)
- את עודפי המים בכינרת ניתן לייצא בתשלום לירדן דרך התשתית הקיימת

שוק הנפט לתחבורה

- ב-2010 ישראל (+רשות) רכשה נפט ב-8.6 מיליארד דולר (7.2 מיליארד נטו) יותר מ-10% מתקציב המדינה. מתוכו, 4 מיליארד דולר לבנזין וסולר לתחבורה.
- החלפת הבנזין והסולר לתחבורה בגז (ומוצריו) ב-2010 מיצגת עלות חומר גלם של 1.4 מיליארד דולר (7.2 BCM) – חיסכון של 2.65 מיליארד דולר בשנה
- ב-2025 עלות הנפט לבנזין וסולר לתחבורה יבשתית עשויה להגיע ל-10.3 מיליארד דולר בשנה!
- ב-2025 החסכון עשוי להגיע ל-8.47 מיליארד דולר בשנה

תחליפי נפט מבוססי גז

- ❑ **Compressed Natural Gas – CNG – מיושם כבר במדינות רבות – בעיקר בתחבורה ציבורית. הגז זול – המיכלים יקרים יחסית, הסבה יקרה.**
- ❑ **Gas to Liquid – טכנולגיות ישנות וחדשות. קיים במקומות שונים בעולם. ייצורו יקר יותר אך זול יותר מנפט. היתרון – אינו דורש התאמות. החיסרון – אינו יוצר מספיק תחרות.**
- ❑ **מתנול – הדלק הנוזלי הזול ביותר. נמצא בשימוש בסין. קליפורניה ביצעה ניסוי מוצלח בשנות ה-80/90. הסבה זולה של כלי רכב קיימים תוך שמירת דואליות המנוע (בנזין ומתנול)**

שוק הנפט לתחבורה - סיכום

המכון הישראלי
לתכנון כלכלי

פערי העלות השנתיים (2.65 עד 8.47 מיליארד דולר) בין הגז לנפט מאפשרים מרווח עצום להגדלת שולי הרווח של חברות הגז ולהקמת התשתית הנדרשת.

הממשלה צריכה לפתוח את משק התחבורה לתחרות כדי ליצור ודאות למשקיעים

התוצאה הכללית – גידול בתוצר, עליה בהכנסה הפנויה וברמת החיים.

משתלב איסטרטגית עם תוכנית הממשלה לעידוד תעשיית טכנולוגיות לתחליפי נפט

עיקרי ההמלצות

- לא לאפשר יצוא, עד מיצוי השימושים בשוק המקומי והאזורי (לפחות BCM 30)
- להחליף את מרבית יבוא הנפט בגז או בתוצריו
- לבחון את גבול השימוש בגז בשוק החשמל
- לארגן מחדש את משק המיים תוך ניצול משאבי הגז